

movini« pripovedoval, da je pri »Hajnži« opazoval veselico Bračkovih »feuerberkarjev?« Pogumen že mora biti, da se je upal v tako nevarno bližino Bračka in njegovih somišljenikov. Kaj bi se mu zgodilo, če bi takrat, ko ga je na drevesu zgrabil, v resnici bil z drevesa padel in bi ga Bračko bil videl ali slišal? Celih kostij bi gotovo ne bil prinesel domov. Škoda, da ta dobri plezavec ni bil teden pozneje v »Glašpahu« pri »Pračarju«, kjer so imeli Gornjeradgonski »feuerberkarji« tudi enako veselico, kakor je bila v Orehovcih. Sicer pa, kdo ve? Mogoče je pa tičal kje na kakem drevesu, za vejami skrit. Če se je upal, potem se bo že oglasil in nam bo pripovedoval, kako da je pri tem »Weinlesefestu« feuerberkarjem grozdje dišalo. To grozdje so si na neki čuden način nabrali. Dan poprej sem namreč jaz imel na Poličkem vrhu v mojih goricačah branje. Klopotec je veselo ropotal krog in krog in odganjal vrabce in druge grozdja željne ptiče. Vmes pa so tudi pokali možnarji. A ves ta ropot dveh ptičev ni plašil. Ta dva ptiča sta bila Gornjeradgonska »feuerberkerja«, ki sta za svojo veselico nabirala grozdje; a pri tem nista razločevala med mojim in tvojim. Tudi v mojih goricačah sta hotela krasti, ali jaz sem vzel dolgo prekljo in tatova zapodil, da je bilo veselje videti, kako sta »urnih krač« bežala čez hribe in doline. Ko sem služil pod starim Radeckijem na Laškem, smo mi Avstrijci večkrat podili Italijane pred seboj, da se je le kadilo. A tako urno niso Italijani nikoli svojih pet odnesli, kakor ta dva Gornjeradgonska »feuerberkarja«, ko sta mojo prekljo zagledala. Poličar.

Iz Šoštanja. (Pred državnim sodiščem na Dunaju) bila je v petek, dne 25. okt. t. l. obravnava na tožbo našega okrajnega odbora zoper deželni odbor štajarski, zoper plačila ostanka subvencije (podpore) za vzdrževanje okrajnih cest prvega razreda v znesku po 590 gld. 93 kr. Iz deželne blagajne plačuje se namreč okrajnim odborom za vzdrževanje teh cest podpora do jedne tretjine stroškov za posip in do polovice stroškov za zgradbo. Za tako podporo mora se vsako leto posebej prositi in končno se mora dokazati deželnemu odboru, kaj se je storilo za ceste, da isti potem z ozirom na storjeno delo nakaže izplačilo te subvencije. Okrajni odbor šoštanski pa je prezrl za leti 1890. in 1891. skleniti koj v nastopnem letu ta obračun z deželnim odborom, in ko je kesneje na to pomoto prišel, deželni odbor ni hotel te podpore skup v znesku po 590 gld. 93 kr. izplačati, rekoč, da vsled naredb deželnega odbora z dne 6. januarja 1877, stev. 58 odobrene od deželnega zbora, ni dopustno, da bi se subvencija od katerega leta prenesla na prihodnje leto. Okrajni odbor šoštanski pa se ni udal, ampak, ko so njegovi opomini na deželni odbor ostali brezuspešni, vložil je po dr. Ivanu Dečku v Celju tožbo pri državnem sodišču, in to je dne 25. oktobra t. l. obsodilo deželni odbor štajarski, da mora plačati ostanek subvencije za leti 1890. in 1891. po 590 gld. 93 kr. in prirasle obresti. Sl. N.

Od Sv. Ane v Slov. gor. (Spominek.) Dne 28. oktobra smo pri sv. Ani pokopali mirnega, značajnega, toda navdušenega, za vse dobro vnetega Slovenca, Andreja Špindlerja. Rajni je bil dolga leta obč. predstojnik, in kot tak ljubljen od vseh občanov. Značajni mož je bil verna, pobožna duša, ud družbe sv. Mohorja in zvest naročnik »Slov. Gospodarja« do bolezni, ter umen in izgleden gospodar. Te kratke besedice mu naj služijo v majhni spomenik v predalih »Slov. Gosp.« Počivaj mirno, dragi Andrej!

Iz Slov. goric. (Razno.) Po svojih potih sem letos opazil, da so breznačajni ljudje ob nedeljah jabalka trgali ter popoldne »prešali«. Meni se to nika-

kor ni dopadlo. O tako so nekdanj ob Gospodovih dnéh tudi grozdje brali, a kako je dandanes? Bog je drugače pokazal radi tega prestopka ter je dal slaba leta pri vinogradih, povrh pa še je naložil novo delo vsled škropljenja vinske trte! Torej ne dražimo dobrega Boga z enakimi deli ob njegovih dnevih, kar se mora po zdravi pameti skozi teden zgoditi! — Orehovski prerok je bojda iz krčme v Radgoni na ulico slovenskega kmeta zelo ljubeznjivo pozdravil, rekoč: »Tam tudi gre en črni osel!« A naš kmetič se je odrezal: »Bračko, hodi sem, da si v roke — seževa!« Res, dobil je lep in primeren odgovor! —k—

Iz Frama. (Obiskava grobov) naših pokojnikov se je na večer vseh svetnikov prav krščansko in mestno obnesla. Prav milo in prisrčno so nam č. g. župnik opisali žalostno famlijo božjo vernih duš v vicah, 1. da je obilna, 2. da je prežalostna, 3. da jo potolažimo z molitvijo na grobih, z rožnim vencem v cerkvi ali doma; 4. s sv. mašo. Po pridigi in večernicah se je razvila dolga vrsta pobožnih vernikov, ki so glasno molili sv. rožni venec in šli obiskavat svoje rajne. Okinčane gomile, prižgane lučice, klečeči verniki, odmeva-joča »Libera« je sleherno srce ganila. Ob večni luči smo se zopet zbrali k molitvi sv. rožnega venca; pobožne deklacije pa so zmes popevale ganljive sv. pesmi:

Z globočine se glasi,
Mili glas v nebo kriči:
Vsmiljen Jezus reši nas,
Sliši naše prošnje glas!

Iz Slov. goric. (Kajhar) v svoji 5. številki neizmerno maha po častiti duhovščini in to z največjo, najustudnejšo jezo ter v grdi slovenščini. Še toliko pojma nima, da bi kot slovenski list si omislil slovenske nadpise za — naročnike, zatorej ni čuda, da spoštovani in značajni občinski predstojniki marljivo tega »kajharja« pošiljajo — »nazaj«, rekoč, da ga niti tam nočejo rabiti, kamor mora vsak peš hoditi! Prav tako! Živeli! Sicer pa z gradivom »kajhar« ni prav obložen, ker povest, katero v 5. številki prinaša, vzeta je iz »Slov. Gosp.« S tem pač ni pokazal velike značajnosti. Zatorej proč s »kajharjem!« —k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se s svetlo cesarico vrnili dne 3. t. m. z Ogerskega na Dunaj. — V državnem zboru se je dokončala splošna obravnava o novem kazenskem zakoniku. Ker se je predsednik poslanske zbornice potegoval pri ministrih za isterske italijanske poslance, prijel ga je zaradi tega poslanec dr. Gregorec prav ostro. Dne 5. t. m. se je izreklo sožalje o smrti ruskega carja, le surovi Poljak dr. Lewakowski je temu nasprotoval.

Češko. Pred tednom so bile v Pragi dopolnilne volitve v občinski zastop. Izmed 36 novih občinskih svetovalcev je 16 Mladočehov. — Na Beli Gori se je v nedeljo zbralo več tisoč razgrajalcev, ki so hoteli obhajati obletnico nesrečne bitke na tem hribu; ali razgnali so jih policaji.

Štajarsko. Zoper slovensko-nemško nižjo gimnazijo v Celju se je izrekel te dni mestni zastop v Ptuj na predlog notarja dr. Filaferra, nadalje mestni zastop v Radgoni in čudno, tudi v Mariboru. Mariborski mestni očetje so se najbolj osmešili; saj vendar vedó, da nemštvu nič ne škodujejo slov. gimnazijske paralelke!

Koroško. Deželna vlada je razpisala službo zemljemerca v Milstadtu in zahteva od prosilcev znanje

obeh deželnih jezikov. Zdaj pa kriče vsi nemški zagriženci: »Nemštvo je v nevarnosti!« Grda nenasitljivost! — Oni dan so v Celovcu na vojaškem vežbališču našli 16 dinamitnih patron.

Kranjsko. Pivovarna v Senožečah je v rokah nekega žida. — V kmetijski soli na Grmu je bila 30. okt. skušnja. Izmed 22 učencev je 6 odlično, drugi pa so razun dveh skušnjo dobro napravili. — Katoliška družba za Kranjsko se je v Ljubljani preselila v lastno hišo. — V kratkem začne v Ljubljani izhajati »Glasnik«, list za krščanske delavce in obrtnike. Izvrstno!

Primorsko. Za nekaj dnij se odpre v Gorici slov. obrtna šola, katero vzdržuje društvo »Sloga«. Ta šola je za Slovence velike važnosti. — V Piranu so 5. t. m. zopet pribili dvojezični napis na sodnji. Sicer pa je vlada zoper puntarske Lahe vse premehka. Ni čudo, da je oni dan bila zopet rabuka lahonov v Balu pri Rovinju zoper žendarje.

Hrvaško. V Zagrebu se pridno zida narodno gledališče in pa gimnazija in realka. — Govori se, da bode kmalu poklican ban Hedervary k svetlemu cesarju. Mogoče da postane ogerski ministerski predsednik.

Ogersko. Mladi Košut potuje po mestih in kliče na boj za svobodo in neodvisnost Ogerske. Ali na tak boj, kakor je bil 1848? — Na Ogerskem je (razven Hrvatske) 15 milijonov prebivalcev in 417 državnih poslanev. Madjarov je blizu 7 $\frac{1}{2}$ milijona, Rumuncev 3 milijone, Slovakov 2 $\frac{1}{2}$ milijona in Nemcev 2 milijona. Od državnih poslancev pa je 406 Madjarov in 11 Nemcev; torej nobenega Rumunca in Slovaka. Pod milim nebom ni večje krivice!

Bosna. Sarajevski nadškof, dr. Jos. Stadler, je vsem pravoslavnim škofom v Bosni in Hercegovini poslal papeževo pismo o zjedinenju razkolnikov s katoliško cerkvijo ter jih vabi na razgovor gledé na zjedinenje. O, ko bi se mu to posrečilo!

Vnanje države.

Rim. Dne 5. novembra je bilo pri sv. očetu zopet posvetovanje o zjedinenju jutranjih dežel s sv. katoliško cerkvijo. — Oni dan je sodišče v Trstu prepisalo dve hiši na ime Leona XIII. Hiši je papežu zapustil pokojni grof Ginzl.

Italijansko. Vlada namerja velika državna posestva razkosati in razdeliti za majhno plačo ubogemu kmečkemu ljudstvu. S tem bi se zopet ustanovil kmečki stan v tej državi. Crispijeva vlada pa tega brz ne bode uresničila.

Francosko. Francozi zelo žalujejo za pokojnim ruskim carjem Aleksandrom III. — Vojna je bojda za Francosko na otoku Madagaskar v vshodni Afriki neizgibna.

Belgijsko. Dne 4. novembra so bile dokončane volitve provincijalnih svetovalcev. Katoličani jih imajo dve tretjini. Liberalci so jako pobiti; ti-le pa tudi niso v stanu uspešno se braniti zoper socialne demokrate, katerih je posebno v tej državi veliko.

Angleško. V nedeljo večer se je v Londonu razpočila dinamitna bomba. Hišo, pred katero se je razpočila, je hudo poškodovana. Anarhisti so se hoteli maščevati nad sodnikom Hawkinsom, ki jih je nedavno nekaj obsodil.

Nemško. Novi državni kanclar je sicer rojen katoličan, pa od pet do glave liberelec. Ker je že 76 let star, bode cesar prav za prav vse vodil. Cesar pa hoče mlade in delavne ministre; zato je pruski poljedeljski minister že odstopil in kmalu še prê pojmeta dva druga pruska ministra.

Rusko. Truplo carja Aleksandra III. se iz Livadije prepelje v Moskvo in potem v Petrograd, kjer bo

slovesni pogreb. Novega carja Nikolaja II. nevesta, princesinja Alisa, je zadnjo soboto prestopila k pravoslavni veri. Njuna poroka bode še ta mesec pred adventom ali pa kmalu po novem letu.

Bolgarsko. Bolgarski knez Ferdinand je brzojavno izrazil svoje sočutje carju Nikolaju o smrti carja Aleksandra. Car se mu je lepo zahvalil; in sedaj se trdi, da je novi car naklonjen bolgarskemu knezu, kar je za tega veliko vredno.

Špansko. V tej državi so dobili novo ministerstvo; veliko pa ne bode drugačno od poprejšnega, ker je Sagasta zopet predsednik. Kakor znano, ljudstvo na Španskem je navdušeno katoliško, vlada pa že nekaj let liberalna.

Azija. Kitajska vlada bi bila voljna skleniti mir proti temu, da se proglasi Koreja neodvisno in plača primerna vojna odškodnina, katero določijo vlasti. Kitajci se mislijo do zastopnikov velevlastij obrniti, da posredujejo. Japonci pa ne bode hitro zadovoljni.

Za poduk in kratek čas.

Sanje so bile.

(Spisal Václav Kosmák, posl. Ciriljev.)

Veš-li, zakaj piha veter? — Ne! in glej, vendar piha!

Veš-li, kako se nebeška rosa v vinski trti spremeni v vino? Ne! In vendar je temu takó!

Od koga so se naučile nebeške ptičice iskati pred zimo zavetja v solnčnih deželah za morjem? Ne vem. In glej, vendar vsako jesen leté tja in se spomladi zopet povrnejo.

Kamorkoli se ozreš, vse je čudapolno, kakor v pravljici, vse je čudovito, kakor stvarjenje sveta in tebi ni mogoče drugo, nego pogledati proti nebesom in vsklikniti: Velik je Bog!

In če je celi svet čudež, zakaj bi ne bil tudi človek obdan s skrivnostnimi prikaznimi, človek, ki je otrok zemlje in kraljestva duhov; človek, ki stoji z nogo na zemlji in z razumom biva nad zvezdami; človek, ki z roko objema telesa svojih dragih in v duhu poljublja sence umrlih?

Duša ne umrje: zato tudi ne more umreti njena ljubezen, ako je prava in zato ne more smrt pretrgati združenja duhov, dasiravno pretrga občevanje teles. Zato tudi ne verjamem dogodka, ki ga hočem zapisati, katerega mi je pripovedoval star zdravnik.

Prišel sem proti večeru k njemu. Sedeli smo, kadili in govorili o tem in onem. Prišli smo med pogovorom tudi na sanje in znamenja. Jaz sem se čudil temu, da mnogi verodostojni ljudje pripovedujejo, kako se jim ustavila ura, ako bi naj kdo umrl v hiši, kako so slišali trkati na okno, ali čutili bodenje v srcu, ali kako so se naglo prebudili iz spanja ravno v onem trenutku, ko jim je katera mila oseba umrla v daljini.

Stari moj prijatelj me je pazljivo poslušal in ko sem končal in mu pogledal v oči, kakor da bi vprašal po njegovem mnenju — zmajal je z rameni in odgovoril: »In kaj vi k temu pravite? — Ko sem še bil zdravnik v L... in neoženjen, vstanem nekoč v nedeljo rano in se hočem obriti. Skličem svojo gospodinjo, da bi mi prinesla britev. Dolgo ni prišla. Mene je minila potrpežljivost — in udarim na kuhinjska vrata ter vprašam, zakaj mi je ne prinese? Bila je ubožica vsa bleda ter se je tožila, da je ne more najti. »In vendar sem še jo sama v četrtek sem na skrinjo — ta skrinja stala je nasproti njeni postelji — položila.«